



## Historia literatury staropolskiej i oświecenia Sylabus zajęć

### Informacje podstawowe

<p><b>Kierunek studiów</b> Humanistyka w szkole - polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie</p> <p><b>Specjalność</b> -</p> <p><b>Jednostka organizacyjna</b> Wydział Historii</p> <p><b>Poziom studiów</b> studia pierwszego stopnia</p> <p><b>Forma studiów</b> studia stacjonarne</p> <p><b>Profil studiów</b> profil ogólnoakademicki</p>	<p><b>Cykl dydaktyczny</b> 2023/24</p> <p><b>Kod zajęć</b> 18HUMS.12K.07324.23</p> <p><b>Języki wykładowe</b> polski</p> <p><b>Obligatoryjność</b> Obowiązkowy</p> <p><b>Blok zajęciowy</b> Przedmioty kierunkowe</p>	
<p><b>Koordynator zajęć</b></p>	Emilia Kledzik, Sylwia Karolak, Katarzyna Meller	
<p><b>Prowadzący zajęcia</b></p>	Emilia Kledzik, Patrycja Bąkowska, Katarzyna Meller, Grzegorz Raubo	
<p><b>Okres</b> Semestr 2</p>	<p><b>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</b> • Konwersatorium: 30, Egzamin</p>	<p><b>Liczba punktów ECTS</b> 3</p>

## Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie studentom wiedzy na temat dziejów literatury polskiej epok staropolskich i oświecenia wraz z umiejętnością odnoszenia jej do ogólnego kontekstu przemian historycznych i kulturowych w tych epokach.
C2	Poznanie przez studentów głównych dzieł, autorów i zjawisk literackich, reprezentatywnych dla literatury polskiej w epokach staropolskich i oświeceniu.
C3	Kształcenie u studentów umiejętności analizy, interpretacji oraz wartościowania dzieła literackiego, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki tekstów powstałych w średniowieczu, renesansie, baroku i oświeceniu.
C4	Kształcenie u studentów umiejętności formułowania samodzielnych wypowiedzi ustnych i pisemnych na temat literatury i kultury z wykorzystaniem podstawowych pojęć i kategorii literaturoznawczych.
C5	Pozyskanie przez studentów narzędzi i opanowanie umiejętności, służących przekazywaniu zdobytej wiedzy i wykorzystaniu jej w praktyce zawodowej.
C6	Formowanie w studentach wrażliwości humanistycznej oraz postawy aktywnego uczestnictwa w kulturze.

## Wymagania wstępne

Brak.

## Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
<b>Wiedzy - Student/ka:</b>			
W1	zna głównych autorów literatury staropolskiej i oświecenia, a także problematykę oraz kształt estetyczny ich najważniejszych dzieł;	HUM_K1_W01, HUM_K1_W02, HUM_K1_W04, HUM_K1_W05, HUM_K1_W07, HUM_K1_W08	Egzamin ustny, Raport, Prezentacja multimedialna
W2	zna historię Polski w kontekście problematyki utworów literackich epok staropolskich i oświecenia i związków między wydarzeniami historycznymi a przebiegiem dziejów literatury oraz kultury;	HUM_K1_W01, HUM_K1_W02, HUM_K1_W05, HUM_K1_W07	Egzamin ustny, Raport
W3	zna kluczowe idee filozoficzne i estetycznoliterackie, wpisane w utwory literackie epok staropolskich i oświecenia;	HUM_K1_W01, HUM_K1_W02, HUM_K1_W03, HUM_K1_W04, HUM_K1_W08	Egzamin ustny, Raport
W4	zna literaturę epok staropolskich i oświecenia w szerszym kontekście kulturowym oraz jej związki z literaturą, kulturą i sztuką powszechną;	HUM_K1_W01, HUM_K1_W04, HUM_K1_W07	Egzamin ustny
W5	zna rolę literatury i kultury epok staropolskich i oświecenia w budowaniu współczesnej tożsamości zbiorowej i więzi społecznych.	HUM_K1_W01, HUM_K1_W02, HUM_K1_W05, HUM_K1_W07	Egzamin ustny
<b>Umiejętności - Student/ka:</b>			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	potrafi analizować, interpretować i wartościować teksty literackie reprezentatywne dla epok staropolskich i oświecenia z wykorzystaniem podstawowej wiedzy literaturoznawczej;	HUM_K1_U01, HUM_K1_U05, HUM_K1_U06, HUM_K1_U07, HUM_K1_U08, HUM_K1_U11	Egzamin ustny, Raport, Prezentacja multimedialna
U2	potrafi operować w podstawowym zakresie informacją naukową (w tym wyszukiwać i selekcjonować informacje na temat dziejów literatury i kultury, dobierać właściwe edycje tekstów, posługiwać się kompendiami literaturoznawczymi i bibliotekami cyfrowymi), jak również stosować tę umiejętność w konkretnym kontekście zawodowym;	HUM_K1_U04, HUM_K1_U06	Egzamin ustny, Raport, Prezentacja multimedialna
U3	potrafi samodzielnie zrealizować proste zadanie badawcze z zastosowaniem w praktyce podstawowych elementów historycznoliterackiej procedury badawczej, takich jak: dobór i analiza źródeł, rozpoznanie stanu badań, zdefiniowanie i analiza problemu poznawczego, skonstruowanie spójnego wyводу argumentacyjnego i sformułowanie wniosków;	HUM_K1_U05, HUM_K1_U06, HUM_K1_U10, HUM_K1_U11	Egzamin ustny, Raport, Prezentacja multimedialna
U4	potrafi operować ustną oraz pisemną formą wypowiedzi, przygotować wystąpienie w dyskusji, przedstawić i uargumentować swoje stanowisko;	HUM_K1_U03, HUM_K1_U09, HUM_K1_U10, HUM_K1_U11, HUM_K1_U13	Egzamin ustny, Raport, Prezentacja multimedialna
U5	potrafi pracować indywidualnie oraz w zespole, wykazywać się inwencją w zakresie samodzielnego myślenia i prezentacji jego wyników.	HUM_K1_U03, HUM_K1_U05, HUM_K1_U06, HUM_K1_U11	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
<b>Kompetencji społecznych - Student/ka:</b>			
K1	jest gotów/gotowa docenić rolę literatury i kultury epok staropolskich i oświecenia w budowaniu współczesnej tożsamości zbiorowej i więzi społecznych, a także wykorzystać tę kompetencję w osobistym udziale w różnych formach życia zbiorowego i we własnej praktyce zawodowej.	HUM_K1_K01, HUM_K1_K03, HUM_K1_K06, HUM_K1_K08	Egzamin ustny

### Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Kanoniczne dzieła literatury staropolskiej i oświecenia oraz ich usytuowanie w procesie rozwojowym literatury i kultury.	W1, W2, W3, U1	Konwersatorium
2.	Najważniejsi autorzy literatury staropolskiej i oświecenia oraz ich usytuowanie na mapie prądów, kierunków i stylów literackich.	W1, W3, W4	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Proces historycznoliteracki epok staropolskich i oświecenia na tle dziejów kultury polskiej i europejskiej (oraz jej głównych zjawisk, takich jak: humanizm, reformacja, sarmatyzm).	W1, W2, W3, W4, U1	Konwersatorium
4.	Literatura polska wobec innych literatur europejskich: podobieństwa i różnice, wyznaczniki wspólnoty kulturowej i „obszary swoistości” kultury rodzimej.	W2, W4, W5, K1	Konwersatorium
5.	Literatura i historia: związki, interakcje, konteksty.	W2, W4	Konwersatorium
6.	Literatura wobec innych sztuk w epokach staropolskich i oświeceniu, związki literatury z estetyką, etyką i myślą filozoficzną.	W1, W3, U1	Konwersatorium
7.	Wielokulturowość Rzeczypospolitej Obojga Narodów i jej literackie manifestacje, literatura staropolska i oświecenia jako wyraz przeżyć zbiorowych i źródło wzorców postaw społecznych.	W2, W4, W5, K1	Konwersatorium
8.	Egzystencjalny wymiar literatury dawnej, literatura staropolska i oświecenia jako refleksja nad sposobami ludzkiego bycia w świecie.	W1, W3, U1	Konwersatorium
9.	Główne pojęcia i kategorie literaturoznawcze, używane w odniesieniu do epok staropolskich i oświecenia oraz ich zastosowanie w procedurach analizy, interpretacji i wartościowania utworów literackich tych epok.	W1, W3, W4, U1	Konwersatorium
10.	Podstawy warsztatu historyka literatury epok staropolskich i oświecenia oraz ich zastosowanie w praktyce.	U2, U3, U4, U5	Konwersatorium
11.	Literatura staropolska i oświecenia jako tradycja oraz układ odniesienia dla kultury i literatury epok późniejszych, jej rola w budowaniu współczesnej tożsamości zbiorowej.	W2, W4, W5, K1	Konwersatorium

### Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - metoda "kuli śnieżkowej", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	<p>Na zaliczenie student/ka zobowiązany/a jest przygotować raport oraz prezentację multimedialną, związane z zagadnieniami podejmowanymi na zajęciach. Temat prac ustalony zostaje z osobą prowadzącą zajęcia. Zajęcia kończy egzamin ustny.</p> <p>Skala ocen:</p> <p>5,0 (bdb) – student/ka dysponuje pogłębioną wiedzą na temat historii literatury staropolskiej i oświecenia, potrafi odnosić wiedzę o dziejach literatury do ogólnego kontekstu przemian historycznych i kulturowych; dobrze zna twórczość głównych autorów, reprezentatywnych dla literatury średniowiecza, renesansu, baroku i oświecenia, umie usytuować ich na mapie prądów i nurtów literackich, a także omówić ich dzieła; zna i potrafi stosować pojęcia i kategorie historycznoliterackie; potrafi sprawnie analizować, interpretować i wartościować dzieła literackie epok staropolskich i oświecenia; jest zdolny/a skonstruować merytorycznie poprawną, samodzielną, spójną oraz właściwie uargumentowaną wypowiedź ustną i pisemną o charakterze literaturoznawczym i kulturoznawczym; potrafi sprawnie operować wiedzą wyniesioną z zajęć konwersatoryjnych i przekładać ją na inne niż omawiane na ćwiczeniach zagadnienia i problemy poznawcze</p> <p>4,5 (db+) – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami</p> <p>4,0 (db) – student/ka posiada solidnie ugruntowaną wiedzę z zakresu historii literatury staropolskiej i oświecenia; jest świadom/a związków między dziejami literatury a procesami historycznymi i kulturowymi, zachodzącymi w tych epokach; umie scharakteryzować twórczość głównych autorów, reprezentatywnych dla literatury średniowiecza, renesansu, baroku i oświecenia, usytuować ich na mapie prądów i nurtów literackich, a także omówić ich najważniejsze dzieła; zna i potrafi stosować podstawowe pojęcia i kategorie historycznoliterackie; potrafi swobodnie i ze zrozumieniem czytać teksty opracowań, rekonstruować ich główne tezy i przynajmniej częściowo argumentację; formułuje i poprawnie uzasadnia sądy w toku wypowiedzi ustnych i pisemnych o charakterze literaturoznawczym; potrafi skutecznie posługiwać się wiedzą i umiejętnościami wyniesionymi z zajęć</p> <p>3,5 (dst+) – student/ka dysponuje podstawową wiedzą na temat dziejów literatury staropolskiej i oświecenia oraz jest świadom/a, w jaki sposób należy odnosić ją do ogólnego kontekstu przemian historycznych i kulturowych w tych epokach; potrafi wypowiedzieć się na temat twórczości najważniejszych autorów, reprezentatywnych dla literatury staropolskiej i oświecenia, umie przyporządkować ich do właściwych epok i nurtów literackich, a także wymienić ich główne dzieła oraz omówić niektóre z nich; zna podstawowe pojęcia i kategorie historycznoliterackie; potrafi ze zrozumieniem czytać teksty opracowań i rekonstruować ich główne tezy; formułuje i uzasadnia sądy w toku wypowiedzi ustnych i pisemnych o charakterze literaturoznawczym; potrafi posługiwać się wiedzą i umiejętnościami wyniesionymi z zajęć</p> <p>3,0 (dst) – student/ka posiada podstawową wiedzę z zakresu historii literatury staropolskiej i oświecenia; zna najważniejszych autorów, reprezentatywnych dla tych epok, potrafi wypowiedzieć się na temat ich twórczości; jest świadom/a najważniejszych związków między dziejami literatury a towarzyszącym im kontekstem historycznym i kulturowym; wykazuje elementarną znajomość pojęć historycznoliterackich i próbuje je stosować; podejmuje częściowo udane próby stosowania posiadanej wiedzy w analizach i interpretacjach utworów literackich; stara się formułować wypowiedzi ustne i pisemne, spełniające elementarne kryteria wywodu literaturoznawczego; poprawnie, choć w podstawowym zakresie, odwołuje się do literatury przedmiotu; w stopniu podstawowym potrafi posługiwać się wiedzą i umiejętnościami uzyskanymi podczas zajęć</p> <p>2,0 (ndst) – student/ka nie posiada podstawowej wiedzy na temat dziejów literatury staropolskiej i oświecenia; nie potrafi odnosić jej do nieznanego mu/jej szerszego kontekstu przemian historycznych i kulturowych w tych epokach; nie zna najważniejszych autorów i dzieł, reprezentatywnych dla literatury epok staropolskich i oświecenia; nie wykazuje podstawowej znajomości pojęć i problemów historycznoliterackich; nie umie przywołać i użyć we własnej wypowiedzi podstawowych opracowań z literatury przedmiotu; niedostatki wiedzy i umiejętności uniemożliwiają mu/jej podjęcie udanych prób analityczno-interpretacyjnych; jego/jej wypowiedzi ustne i pisemne nie spełniają podstawowych wymogów dyskursu literaturoznawczego, są niespójne i niepoprawnie uargumentowane; nie potrafi posługiwać się wiedzą i kompetencjami uzyskanymi podczas zajęć</p>

## Literatura

### Obowiązkowa

1. Poniższa lista ma jedynie charakter informacyjny i stanowi skróconą wersję spisu, obejmującego literaturę podmiotu i przedmiotu, jaki pojawi się w harmonogramie zajęć sporządzonym przez prowadzącego – obowiązywać będą wybrane rozdziały/ fragmenty wskazane przez prowadzącego:
2. Witczak T., Literatura Średniowiecza, wyd. 3 zmien., Warszawa 1999 i wyd. nast.
3. Ziomek J., Literatura Odrodzenia, Warszawa 1987 i wyd. nast.
4. Hernas C., Literatura baroku, Warszawa 1987 i wyd. nast.
5. Pelc J., Barok – epoka przeciwieństw, Warszawa 1993 i wyd. nast.
6. Klimowicz M., Literatura Oświecenia, Warszawa 1988 i wyd. nast.
7. Przybylski R., Klasycyzm, czyli Prawdziwy koniec Królestwa Polskiego, Warszawa 1983 i wyd. nast. (cz. 2: Prawdziwy koniec Królestwa Polskiego).
8. Hojdis B., Meller K., Kowalski J., Literatura staropolska, Poznań 2009.
9. Słownik literatury staropolskiej, pod red. T. Michałowskiej, Wrocław 1990 i wyd. nast.
10. Słownik literatury polskiego oświecenia, pod red. T. Kostkiewiczowej, Wrocław 1977 i wyd. nast.

### Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie raportu	5
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do egzaminu	15
<b>Łączny nakład pracy studenta</b>	<b>Liczba godzin</b> 90
<b>Liczba punktów ECTS</b>	<b>ECTS</b> 3

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

## Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HUM_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania ochrony i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego regionu, Polski i Europy w wymiarze społecznym i edukacyjnym
HUM_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych
HUM_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego i odpowiedzialnego podejmowania działań profesjonalnych samodzielnie i zespołowo w zróżnicowanym otoczeniu społeczno-kulturowym i zawodowym
HUM_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego kształtowania i pielęgnowania własnych zainteresowań kulturalnych, w tym literackich i historycznych oraz spożytkowania ich w pracy zawodowej i w celu autoprezentacji
HUM_K1_U01	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w różnych sytuacjach komunikacyjnych zaawansowaną terminologią z zakresu wiedzy o języku, literaturze, historii w kontekstach historycznym, społecznym, kulturowym
HUM_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje w praktyce zawodowej
HUM_K1_U04	Absolwent/ka potrafi twórczo, samodzielnie i w zespole realizować projekt edukacyjny i zadania badawcze, a także planować i realizować uczenie się
HUM_K1_U05	Absolwent/ka potrafi twórczo, samodzielnie i w zespole rozwijać umiejętności ogólne, dziedzinowe oraz zawodowe, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego i opiekuna praktyki zawodowej
HUM_K1_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi właściwymi dla literaturoznawstwa, językoznawstwa i historii
HUM_K1_U07	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje tekstów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację
HUM_K1_U08	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać w mowie i piśmie własne poglądy w sprawach dotyczących kultury, życia społecznego, problemów zawodowych i kwestii światopoglądowych
HUM_K1_U09	Absolwent/ka potrafi rzeczowo argumentować, wykorzystując poglądy innych autorów oraz formułować na tej podstawie wnioski
HUM_K1_U10	Absolwent/ka potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych językiem obcym nowożytnym na poziomie B2
HUM_K1_U11	Absolwent/ka potrafi przygotować wystąpienia ustne w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem wybranych ujęć teoretycznych, a także źródeł literackich i historycznych
HUM_K1_U13	Absolwent/ka potrafi stosować wiedzę o celach, organizacji i prawno-ekonomicznym funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, w tym z zakresu prawa oświatowego, bezpieczeństwa i higieny pracy, prawa autorskiego oraz uczenia się przez całe życie
HUM_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk oraz w stopniu zaawansowanym ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną
HUM_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowane treści z zakresu historii i polonistyki zorientowane na działania edukacyjne
HUM_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu wiedzy o języku, literaturze i historii oraz ich konteksty edukacyjne
HUM_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane szczegółowe teorie i metodologie badań literackich, językoznawczych, historycznych
HUM_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie metody analizy i interpretacji właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych oraz tekstów kultury w obrębie literaturoznawstwa, językoznawstwa i nauk historycznych
HUM_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym uporządkowane i szczegółowe treści z zakresu historii Polski, Europy i powszechnej oraz wpływu historii na rozwój kultury historycznej, języka, literatury i kultury polskiej w przeszłości i współcześnie

<b>Kod</b>	<b>Treść</b>
HUM_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym historię cywilizacji, kultury i literatury polskiej, a także ich rolę w procesie interpretacji tekstów literackich i źródeł historycznych